

An illustration of two children flying a kite in a green field under a blue sky with white clouds. The child on the left is wearing a green dress with brown spots and is holding the kite string. The child on the right is wearing a yellow dress with white spots and is holding the kite string. The kite is yellow and has a long tail. The text "HOLETOI AIG" is written in a colorful, stylized font inside a white cloud shape in the upper right corner.

HOLETOI AIG

HOLETOI AIG

Petroskoi
ИЗДАТЕЛЬСТВО
PERIODIKA
2017

УДК 811.51
ББК 81.661я7-3
Н 75

Издано при финансовой поддержке Министерства Республики Карелия по вопросам национальной политики, связям с общественными и религиозными объединениями в рамках государственной программы Республики Карелия «Развитие институтов гражданского общества и развитие местного самоуправления, защита прав и свобод человека и гражданина» на 2014–2020 годы.

Издание не подлежит продаже.

Сборник материалов для внеклассного чтения на вепском языке. 0+

Автор-составитель
Галина БАБУРОВА

Holetoi aig : [авт.-сост.: Г. С. Бабурова]. - Petroskoi : Periodika, 2017.
Н 75 - 64 с. : ил. - В выпускных данных: Беззаботное время : сборник материалов для внеклассного чтения на вепском языке.

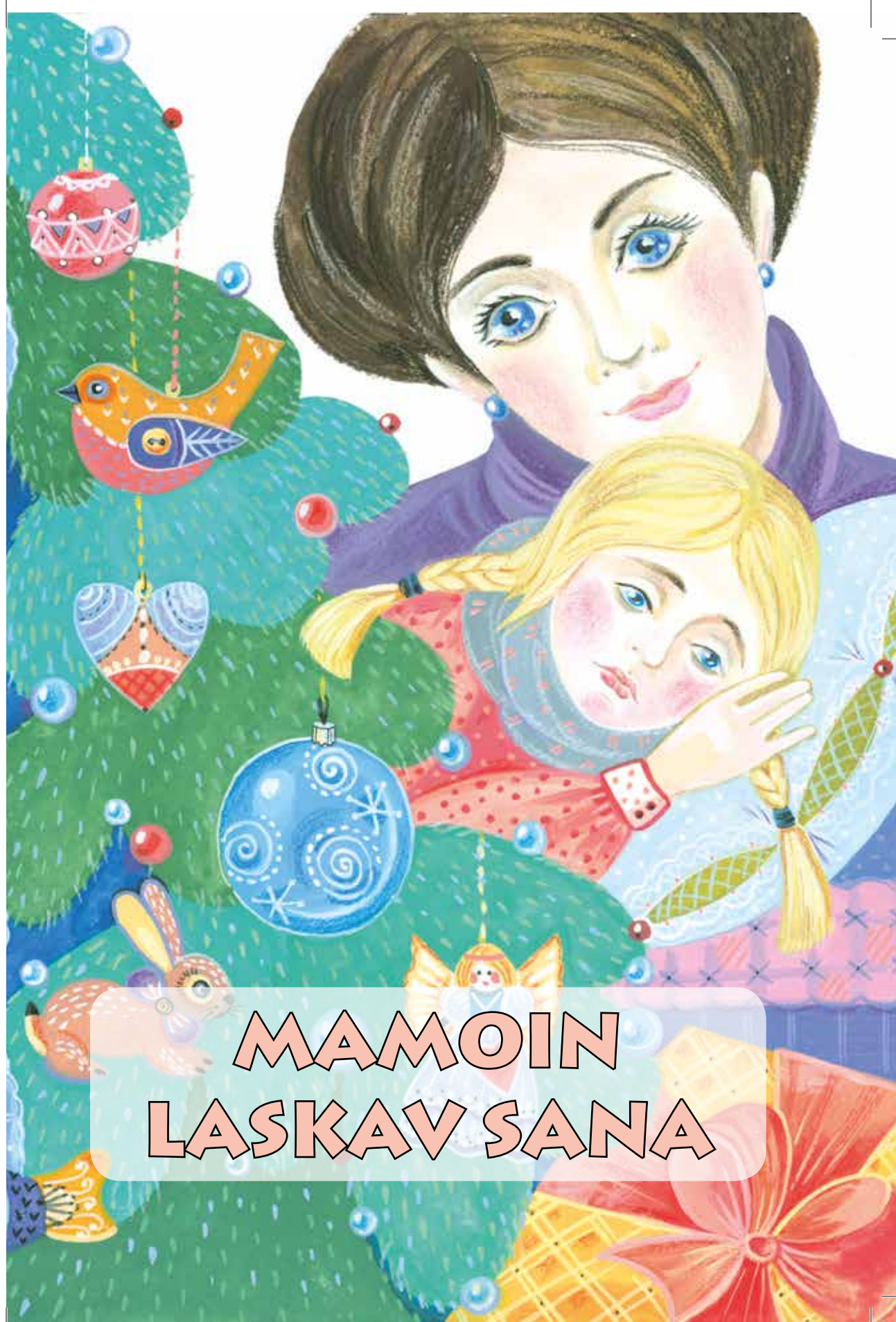
УДК 811.51
ББК 81.661я7-3

ISBN 978-5-88170-300-4

© Н. Абрамов, А. Андреева, Н. Зайцева,
О. Жукова, Г. Бабурова, О. Кузнецова,
А. Егорова, В. Ершов, В. Лебедева,
Г. Поливанова, В. Рогозина, Л. Смолина,
2017
© А. Булатова, О. Икконен, А. Маннинен,
О. Потахина, М. Юфа, иллюстрации, 2017
© Г. С. Бабурова, составление, 2017
© Издательство «Периодика», оригинал-
макет, 2017

SÜDÄMIŠT:

Mamoin laskav sana	5
Živatoiden da linduiden elospäi.....	12
Veslad päiväd školos.....	30
Voden aigad	38
<i>Londuz heraštub</i>	39
<i>Holetoi aig</i>	46
<i>Mecas da linmal</i>	52
<i>Kuldaine aig</i>	57
<i>Vilud kud</i>	59

**MAMOIN
LASKAV SANA**

Viktor Jeršov

Kättenou pajo*

Päzub kudmaine orgho,
Pimed pougeb jo must,
Sirdäb ehtkoižen polhe.
Čoma öhud, sä kus?
Tuleb uneine maged,
Hengi süvemba, laps'.
Öhut ližadab väged,
Sapta sil'mäižed, maks.
Kazvad, söteine, sureks,
Vaiše kerada mel't:
Ala unohta jurid,
Ala unohta kel't.

Valentina Lebedeva

Kacub kudmoi iknaha

Kacub kudmoi iknaha, –
poigaine ei magada.
Mamoi pajon pajatab,
nügüd' sindai uinotab.

Kättut sinai kebneine,
nojel koivun bibuine,
likutab se laskvašti,
hillütab se hilläšti.

* *Lugem i pagižem vepsäks, 1991*

Angeleine lendlese,
kättudehe ištuse,
tob hän tünid unoižid,
kazvatab hän hambhaižid.

Uinda, mamoin linduine,
sokol sinä sorzeine.
Soupta-ške sä sil'mäižed,
Lebähtoita jaugaižed.

Mamoin sinä tätüine,
armaz minun mutuine,
vauged sinä päiväine,
mamoin mutukeraine.

Uinoz' minun poigaine,
minun südeitukuine.
Kukoihuded – rajated,
janišeižed – paneted.

Baju, baju, bajutan,
poigašt minun kaikat,
kažižed i koiraižed,
lehmäižed i heboižed.

Ičein lapsele*

Ičein lapsele I

Sinä minun mutuine,
maman hengen tukuine,
kacun sinhuiž surdmata
öd i päiväd lebuta.

Ičein lapsele II

Nügde igän holduškan,
kaiken meles pidäškan,
sinun kibu – minun kibu,
vahvas pidäb kätken bibu.

Ičein lapsele III

Imetades andan sinei
sömäd, tervhut, väged,
voižin, andaižin völ ozad,
maman maid om maged.

* *Verez tullei, 2014*

Unes oldes*

En voi magata,
lugen lambhaižid.
Ezil lambhaine –
ani vauktaine,
toine lambhaine –
hobedhahkaine,
koumanz' lambhaine –
lühüdkarvaine...
Kuna kadoi se,
nellänz' lambhaine,
mugoi čomaine,
mugoi armhaine?
Kadoi unehe
lujas süvähä!

Tutuine-tutoi**

Tutuine-tutoi,
bajuine-bajoi.
magada, kuldoi,
pajatan pajoid.

* *Kipinä № 12, 2015*

** *Verez tullei, 2011*

Kudmaine taivhal
magata käskeb,
ünaižel kauhal,
unid se laskeb.

Süvä, vahv uni
lapsele – tärged,
magadad kuni,
ližadub väged.

Kut baboi hüvä,
sarnoid-ki sanub,
eläbid jüvid,
hengehe paneb.

lčeze aigan
Sünd ozad andab,
sinižes paikas
sinei jo kandab.

Magada, kuldoi,
pajatan pajon,
tutuine-tutoi,
bajuine, bajoi.*

* *Verez tullei, 2011*

Gul'a Polivanova

Pande, minun muruine*

Pande, minun muruine,
Pande, minun pikuine,
Uinda, minun linduine,
Uinda, piku prihaine.

Saupta ičeiz sil'mäižed,
Vauged minun päiväine,
Uinda minun pikuine,
Armaz minun poigaine.

Alevtina Andrejeva

Nouze, laps'***

(Ilosine närituz)

Unisiga, midä nukkud,
Kacu – iknas vauged päiv!
Unikego, midä nukkud?
Libuda om tulnu aig,
Heraštu, sä, unituk,
Sinä ed ole vanhuk,
Sinä – pen' prihalaps',
Nouze teramb: üks', kaks'..
Närituses – uni läks'!

* *Verez tullei, 2011*

** *Meiden sana, 1998*

**ŽIVATOIDEN
DA LINDUIDEN
ELOSPÄI**

*Nina Zaiceva
Larisa Smolina*

Havroi-porshaine*

Siga-mamal Havronaižel
Nel' last oli, holiš – aig,
Päs om päivän kogonaižen:
– Kus-žo poigad minun kaik!”

Üks' poig libui kartan päle,
Toine seižub vädras jo.
Koumanz' kacub tazan alle:
– Täs voiž mänetada ö!”

– Nellänz' poig-se minai kadoi!
Kus om Havroi, velled, kus?
Midä minun poig-se radoi?”
Mamal hol' om henges uz’

Porzaz liče aidan alle,
Aidan taga – valdad äi.
Libui suren kandon päle,
Kucub kužud: čoma päiv!

Kužunke hän vändho töndub,
Ridleb senke: nu a kut?!
Iloižid heil ühtes sündub,
Tedod saba äjan ut!

* Kipinä № 9, 2011

Kužu – kodha, porzaz – soho!
Löcuid sos om muga äi,
Havroi kacund ei: jo möhä,
Ved' hän hüvid melid sai!

Hüppib porzaz, kidad laskeb:
– Kuna löcud peitnus kaik?"
Heinha liče süväs askei,
Sigä koraidaba: "Kvaik!"

Naku gor'a mitte tuli:
"Jose kadoin minä möst?
Nacein, ken-ni mindai kuli?
Ika jän mä tänna öks!"

Sirič variš lendab, nägeb,
Kronkten küzub: "Miš om krr...rad?"
Varišale sel'ged tägä:
Jäti porshan löcuid stad.

Variš porshan oigenz' tele.
Ozuti, kus kodi om:
"Rigol jokse, aigad eile!" –
Mamale mö holid tom...

Rigehtusiš jokseb porzaz,
Kuluškanzi maman än' –
Pordhil varastab jo pordon,
Pläskuid poigale hän pan'!

– Kusak olid, sanu, prihač?
Prosti, mamoi, olen vär!”
Tedad, kus om meiden pezič?
Mäne! Peze ičeiž kärz!

Hot’ i käreganzi mamoi,
Kaburz’ poigad, lajind ei:
– Kacu, pertiš om jo lämoi!
Edhaks sindai vänd-se vei!”
Nügüd’ porzaz kodiš vändab,
Ühtes velled-porshad kaik,
Vändon judu kaiktä lendab...
Veslas mänetadud aig.

Minun heboine*

Muzarusked heboine,
Minun armaz bobaine.

Hebonke mö paksus vändam,
Hüppim veslas sinna – tänna.

Navedin mä ičein hebod,
Andan sille söda heinäd.

Hebo-raukoi vāznu jo.
Päiv om lopnus, tuleb ö.

Hebo saupsi sil'mäižed,
Nägeb unid čomaižid.

Magadab jo heboine,
Minun armaz bobaine.

* *Kipinä № 9, 2011*

Kodiživatoiden pagin*

Näugub kaži: "Näu, näu,"
Kužu haukub: "Hau, hau,"
Aidal išttes kukoi launub,
"Kot, kot" – i kana sanub.

Kažinpoigad pinguba,
Redus sigad röhkiba,
Vastha lambaz bäläidab,
Tanhal vaza märäidab.

Lehmän maid**

Aigašti nitüle
Lehmäižed astuba,
Ehtkoižel kanzale
Maidošť ned kandaba.

Valase astjaha
Maidoine maged.
Ližadub lapsile
Tervhut da väged.

* Mäthudel, 2011

** Sigä-žo

Afrika*

Afrika, Afrika! Taivaz sinine!
Afrikas paštab pakuine päiväine!

Eläb lämäs Afrikas vihand krokodil,
Hänen armaz kodi om jogi nimel Nil.

Afrika, Afrika! Joged pakuižed!
Jogiš kalad eläba: sured, čomaižed.

Puiden oksiš peitäse kirjav popugai,
Ištta puis da lebaita om jo hüvä aig.

Afrika, Afrika! Lete kuldaine!
Jokseb letkel kengäta muza prihaine.

Longen jäl'ges magadab živatoiden car'.
Živatad kaik tedaba, leval valdad äi,

Afrika, Afrika! Sarnaline ma!
Ümbri vodes Afrikas räk da čoma sä!

* Kipinä № 6, 2012

*Galina Baburova
Oksana Kuznecova*

Čudo-živat*

Tämbei vihmub kaiken päivän,
Ei voi mända irdale.
Mamoinke mö kacum kirjad,
Ozutan mä kuvale.

"Mitte živat nece, mamoi?
Muzav hibj da rubekaz,
Ilosine "izoi-lazoi",
Lujas pen' om, čudokaz!"

Mamoi minei vastust andab:
"Ližmakaz om, hilläine,
kaikjal pertin sel'gäs kandab,
Ištub – nukkub heinäižes".

Kacta živataižen uden
Mamoinke mö sobimoi:
"Kacu, lehtel nece čud om!
Nimi sille – edenoi".

* *Kipinä № 9, 2013*

Päskhaine*

Päskhaine, päskhaine,
Jumalan linduine.
Lendletoi ülähän,
lidnoihe, külihe.

Sadakel'

Sadakelen pajo sula
meiden sadus paksus kulub.
Om melodikaz se pajo,
kulijoid se irdha ajab.

Sorzaine

Sorzaine kirjav
ujeleb edes,
randaspäi sires
kül'bese vedes.

* *Vauktan unen süles, 2008*

Mecživatoiden tal'velo*

Lumen al ken koraidab?
Kaiken tal'ven magadab?
Nece kondi-mezikäpšut!
Nacein, čomid unid kacub.

Mikš se penzaz säraidab?
Sikš ku jäniš varaidab:
"Jose reboi nägištab!?
Jose mindai tabadab!?"

Kuspäi nece rusked lämoi
Vauktan keskes lujas palab?
Nece luntme hüppib lind!
Vilulindul – rusked rind.

Kudmaižehe ulaidab,
Päivän mecas hizaidab.
Nece käreid händikaz,
Näl'ghine da hambhikaz.

Ondusehe pani varoid:
Marjoid, babukoid da käbuid.
Čoma ruzav oravaine,
Penikaine emägainine.

* *Kipinä № 12, 2014*

Nüga živat, melekaz,
Händ om ruzav karvakaz.
Sömäks reboi hirid sab.
Keda taht se manitab!

Nikolai Abramov

Kaži läžub

Läžeganz' meiden kaži,
Koumanden päivän läžub.
Em tekoi – midä se söi,
Vai händast koir löi.

Armastam mö kaikel kanzal,
Vaiše eile ližad.
Läžub, läžub meiden kaži,
Läžub päčinižand.

Kažile maidod andam,
Magedad kalad kandam...
Ei kubahta kažil händ,
Ei tule mel'he vänd.

Armastam mö kaikel kanzal,
Vaiše eile ližad.
Läžub, läžub meiden kaži,
Läžub päčinižand.

Jäniš-kelastai*

Oli janišoiden kim
Tahos siš, kus kazvab nin',
Lebul išttes jäniš üks'
Toižel küzui, mä tä mikš:

– Lullei-jäniš, midä söid?
Sanu, kuspäi vedut joid?
Kelle vauktan pövun möid,
Jose keda iloks löid?

Toine jäniš oli hahk,
Käpš-ki hänen oli vahv.
Kut i toižil – lühüd händ,
Hänen sanad – kelen vänd.

– Haban korut minä söin,
Purtken vedut jäl'ges join.
Sanktan kalun tänna toin,
Löda kondjad toras voin.

– Ilopeza – kondi bur,
Hot' hän om-ki lujas sur',
Om-ik nece mecan car'?
Venub bokal, kuti parz'!

* *lčemoi lugemišt, 1994*

– Mujan vägi minai om,
Tartun kehe – jäse lom.
Vahvan valdan otan täs,
Rohtkat poukta pezašt läz.

Pit'käd korvad, tühjad lud,
Jose usktas, avoinsud?
Mahtab kelastada ken,
Senke meiden pagin pen'.

No mö prostim, hot' i kulim
Necen kelastusen suren.
Tedad, mitte jäniš rokhed,
Mecas henkta-ki ei rohti.

Nikolai Abramov

Kondi*

Venub mecas kondi,
Olgha vilu sä.
Kondjal – čoma kodi,
Kondjal kodiš läm'.
Irdal – vauktad mäged
Tegi tal'vut käred.
Kondi unes nägeb:
Mecad, pödod, järved.

* *Koumekümne koume, 1994*

Alevtina Andrejeva

Orvaižed*

Pedaižomas, kuz'žomas
Orvaižed hüppiba,
Terav-teravaižil hambhil
Semnid kábuiš nütkiba.

Sured oma radnikaižed
Orvaižed pikaraižed.
Kaiktä hüptä ehtiba,
Sömäd ičez eciba.

Rusked lämoi mecas löuhaht',
Lendab pulpäi pule, –
Nece orav händal vil'skaht',
Lendaht' kuti tullei.

Nikolai Abramov

Kukoi**

Meiden vauged kukoi
Tanhal aigoiš launub:
– Nouskat, akad, ukod,
Nouskat, lapsed, školha!
Kulub lehmän kello,
Mecha mäni bukoi.
Hüvä linneb elo,
Kuni launub kukoi.

* *Meiden sana, 1998*

** *Koumekümne Koume, 1994*

Lehmän holed*

(Iloruno)

Kündusel mö ištuim nellän:
Minä, sizar, kaži, vellüt.
Iknaha lehm kacuhti,
Pehmdoil hulil märehti.
Kacuhtim mö lehmän päle:
– Lujas oled, lehm, sä jalo,
Kuna nügüd' sinä astud?
Linneb vihm, sä lujas kastud.
– Läksin minä oiktale!
– Mihe läksid oiktale?
– Sikš mä läksin oiktale,
Randaižele korktale:
Verez heinüt sigä kazvab,
Ližadab se maidho razvad.
– Kuna möhembra sä lähted?
Midä völ-se sinä tahtoid?
– Lähten minä hurale!
– Mikš sä lähted hurale?
– Sikš mä lähten hurale,
Normudele surele:
Sigä kazvab imič maged,
Duhukaz i lujas saged.
– Nu a möhembra min teged?
Om-ik nece sinei sel'ged?
– Lähten minä järvele!
– Mikš sä lähted järvele?

* Meiden sana, 1998

– Sikš mä lähten järvele:
Andan lebud sarvile,
Udarele andan lebud.
Järven randal seištas kegod,
Venun niiden kuvahaižes,
Jon mä vedut järvenlainhiš.
– Kuna möhemba sä lähted?
Ed-ik ota meid, hot' kahten?
– Lüpsajid lähten ecmaha.
– Mikš heid lähted ecmaha?
– Sikš mä lähten ecmaha,
Kaikjal ümbri kacmaha:
Tahtoin lahjan tehta teile.
Midä ehtal jot – sä, vellüt?
Navedit tö joda maidod!
Otkat ehtal padad täuded.

Kukoi i reboi*

Pul išttes kanoidenke öl
Üks' kukoi laului, kuti segoi.
I neciš eile hondod völ,
Da kidan kulišti vanh reboi...
Se oli kezal, hüvä mez'.
Kut savu, sumeg rippui vilu,
I kastken tippuiš oli hein,
Hot' vihmad amu eilend siloi.
Kaks' hir'ut reboi vaiše söi,
Vac – pal'l'az, sikš i vägi kadoi.
I ectes midä-ni hot' völ
Hän surman eläjile kandoi.
Om reboin näl'gäs terav mel':
– Ah, Pešoi, tundištid-ik mindai?
Ved' sinä oled minun vel'l',
Vai, Pešoi, lühüd mušt om sinai?
I ani pehmed hänen än':
– Ka kulištid-ik – kitänd sini!
Ed uhtei, laulai, topsid man,
Kanz sur', ka aigoiš lähteb uni!
I vozil keratud – om süvä mel'!
– Ozuta-ške minei suugal,
Kus joda vožin, armaz vel'l',
Ved' minun sus i kurkus kuivi.
Min tahtoib manitai, sen sab.
– Nu, päzu, vellüt, – änes muhu...
A meiden mušttho laske jäb,
Kut putui kukoi reboin suhu.

* *Meiden sana, 1998*

Kaži i hirüt*

Pertiš, ühtes kanzas,
eli sanged kaži.
Mäne teda – kuverz' –
pajod tezi ažno!

Hahkaine, pen' hirüt,
Karzn'as pezan tegi.
Äjan nece hirüt
pit'kid sarnoid tezi.

Vihmasižel aigal
ištui kaži iknas,
pezi nenan lapal,
vedi pajon veslas.

Karzn'aspäi hir' tuli,
libui laučižehe,
hiren änüt suli
kažin pajoižehe!

Tuli emäg kod'he...
i zavodi kut ahkta:
sebätes hir' kažinke
pajatadas kahten!!!

* *Lendi linduine, 2012*

VESLAD PÄIVÄD ŠKOLAS

Ilosine kirjamišt*

A: aig

Aig om tulnu školha mända,
abekirjan sinna kandan.

B: bol

Bolha lähtta tahtois
vellenke mö kahten.

C: cipa, cipuine

Cipa-cipa armaz
eläb meiden tanhas.

D: dedoi

Dedoile mä kuvan pirdan,
azjad kaik mä polhe sirdän.

E: edenoi

Edenoi-mödenoi, ozuta sarved,
anda-ške meile tippuine maidod.

F: flag

Flagoid irdal praznikpäivän
riputadud ümbri äjan.

G: garbol

Garbol – rusked, käbed, järed,
kükseb meišpäi kibud, särud

* Kipinä № 3, 2011

H: hebo

Hebo paimendase normel.
koskta voiž hot' ühtel sormel!

I: il'bez

Il'bez söda tahtoib,
ecta sömäd mahtab.

J: jäniš

Jäniš vauged mecas eläb,
nähta lumel ei voi, velled.

K: kana

Kana meiden kakatab,
ičez poigid varastab.

L: lumi

Lumi vauged, lumi pehmed,
kuti höunhišpäi om tehtud.

M: mamoi

Mamoi vedäb tütren kädes,
rusttas paikas, čomas sädos.

N: norm

Normel kazvab heinüt verez,
polkta-ki ei rohti eraz.

O: orav

Orav ecib käbuid,
pakičeb meil abud.

P: pihl'

Pihlän rusttad marjad
kuti kukoin harjad.

R: rusked

Rusked muju, rusked päiv,
rusttid marjoid mecas äi.

S: sorz, sorzaine

Sorzaine vedes ujub,
kirjaviš om se mujuiš.

Š: šar, šaruine

Šaruine lipsahti kädes,
lendab jo, tulleil jädes.

Z: zirkol

Zirkloho kacun minä,
kut minä putuin sinna?

Ž: živat

Živat söda tahtoib,
sötan sidä, lähten.

T: tijaine

Tijaine veslas pajatab,
irdale mindai manitab.

U: uho

Uho – tal'vel paksus irdal,
lehtikoihe sidä pirdam.

V: vauged

Vauged lumi, vauged paid,
vauged meiden lehmän maid.

Ü: übuz

Übusehe lanksin petkos,
olen kuti vauktas letkes.

Ä: änik

Änikod – pakuižed, rusttad
kazvaba maspäi mustas.

Ö: ö

Ö tob meile üskas unid,
kacum, magadam mö kuni.

' : pehmenduznam

Än' i nem', i sar', i kel'
sanoiš pehmendust täs nel'!

Openduzaig*

Keza-aigas kazvoim surikš.
Kelloižen mö kulem än't.
Opendamhas mänem udes,
Pästuzlebu meiden män'.

Opendai meid školas vasttab,
Klassha kaimdab, muhaidab,
Tervehtoitab meid hän laskvas,
Satusid hän toivotab!

Uzil vägil tartum radho,
Šaughu kirjoid vaumičem...
Jokseb aig möst lujas hotkas,
Tedoid meile lahjoičeb.

* *Kipinä № 9, 2014*

Nikolai Abramov

Sügüz'kun ezmäine päiv*

Urok mäneb külän školas,
Kulub opendajan än'..
Ongrei eglai oli bolas,
Tämbei – opendamhas män'.

Maša hüvän kuvan pirdab,
Nägub nit i pertin soum.
Pet'a meliš – om jo irdal,
Järven randal amu om.

Zirkloižehe kacub Ol'a,
Johor nukkub, pästi pän.
Saubas sil'mäd ištub Kol'a,
Keza-aigan muštleb hän.

Jura Lenan restab kasas,
Opendamas vepsän kel't..
Mäneb urok meiden klassas,
Lapsed keradaba mel't.

* *Verez tullei, 2011*

Školha!*

Tatam läksi bolha,
Mecha mäni dedam.
Minä astun školha,
Minä – äjan tedan.
Minä mahtan sanuda:
– Üks', kaks', koume, nel'l'..
Voiškanden i lugeda...
Čoma meiden kel'!

Üks', kaks', koume, nel'l'...**

Üks', kaks', koume, nel'l',
Astun školha: sizar i vel'l'.
Škol meid amu varastab,
Äjan mahtoid toivotab.

Üks', kaks', koume, nel'l',
Ištum školas: sizar i vel'l',
Lugem, pirdam, pajatam,
Vepsän kel't mö opendam.

* *Lugem i pagizem vepsäks, 1991*

** *Sišpäi-žo*

VODEN AIGAD

LONDUZ HERAŠTUB

Gul'a Polivanova

Vessel' ojaine*

(Pajo)

Jokseb läbi pihkuižiš,
Jokseb ümbri kandoižiš,
Piku, vessel' ojaine – vauged vezine.
Kulub čoma pajoine,
Heled, vessel' änine,
Zverile i linduile, taivhal päiväle.

Heled, vessel' ojaine,
Kuspäi sinä joksed?
Heled, vessel' ojaine,
Kuna sinä rigehtid?

Ümbri sinun randaižid,
Kazdas babarmpenzhažed,
Kazdas tomičpuhuded, hoikad pihläižed.
Änikoitas cvetuižed,
Pajatadas linduižed,
Armastadas randaižid rugižsenüded.

* *Verez tullei, 2012*

Nece meiden pajoine, sinun polhe, ojaine,
Sinun polhe, pikuine, heled änine.
Kuldas sidä tähthaižed,
Kuldas sidä pil'vuded,
Kuldas sidä ristitud – ihastelesoiš.

Ol'ga Žukova

Keväz'pajoine*

Keväz' tuli – lumi sulii.
Päiväine-ki paštaškanž',
mäthal heinüt kazvaškanž'.

Keväz' tuli – lumi sulii.
Päiväine-ki lämbitab,
sured uitod kuivatab.

Keväz' tuli – lumi sulii.
Päiväine-ki muhadab,
Linduine-ki vičitab.

* *Kipinä № 3, 2011*

Viktor Jeršov

Pihläine*

Pihläine, pihl', ala kumarte mini!
Varaita, hoikaine, ei midä sini.
Keväz' jo tuli i sädatez kazvab,
Äniköiš päiväine äi marjoid' paštab.
Silitab tulleine vihandad käded.
Vihmaine märgastab orgoid i mägid,
Puhuzid, heinäižid pezeb i jotab,
Päiväižes lämäšt äi kezaine otab...

Nikolai Abramov

Keväz' möst tuli,
lumi jo sulii.
Koivveden magun
mujam mö hulii!
Lujas jo paštab
päiväine irdal,
Armaz i čoma
keza om rindal!

* *Lugem i pagižem vepsäks, 1991*

** *Kipinä № 3, 2014*

Al'ona Jegorova

Keväden ezmäine päiv*

Ehtkoižel mamaine šuhahti Mašale:
"Homen ved' linneb jo tal'vižen lop,
Keväden ezmäine linneb jo päiväine.
magada vaiše i hüväd öd!"

Mašaine ilospäi ei voi i magata:
"Homencel lopiše nece pit'k tal'v!
Ei linne enamba valdad-ki pakaižen,
Edemba tactud om pövu i šarf..."

Mašaine uinzi, i uniš hän nägišti:
Kirjaviš änikoiš pöudod om kaik
Ojaižed jokseba, linduižed lendaba...
Lipkaižed...Čoma om keväden aig!

Homencel aigoiš jo jaugoil ol' Mašaine,
"Tämbei ved' keväden ezmäine päiv!
Iknannoks joksi da kacuhti irdale:
"Mamoi, mikš irdal om möst vilu tal'v?

En tahtoi lunt mä i pakašt-ki enamba,
Tullei om vilu i lunt om völ äi.
Mamoi, voib olda, se ei ole tämbeine
Čomaižen keväden ezmäine päiv?"

* *Kipinä № 3, 2012*

"Ala sä rigehti, sulaine Mašaine.
Varasta! Läheneb keväden ald!
Tuleb jo keväz', a tal'v nügüd' nägištub,
Pidab jo lähтта, sen lopihe vald".

Alevtina Andrejeva

Keväz'*

Keväz' heraštaitab mecan,
Keväz' heraštaitab man.
Vändab vezi, jokseb vezi,
Lumen sulaz', redun pezi.

Kuti langan kudomižed,
Jokstas ojad keväz'ližed,
Väzumata jokseba,
Vauktan vahton sotkiba.

Heläidaba, šoraidaba,
Pagižeba, ropotaba,
Päiväižele ihastuba,
Keväz'pajoid pajataba.

* *Meiden sana, 1998*

*** *

Purahišpäi tipputab -
Keväz' lämäd toivotab!

Pigai vauged lumi sulii,
Keväz' todesine tuli.

Kaikjal – mam-da-emindam,
Kezad nügüd' varastam!

Järv' om kova, kaik om jäs.
Londuz uinzi, hil'l' om täs.

Pigai mäneb tal'ven aig,
Vajehtase ümbri kaik.

Lendab kod'he päskhaine,
Armaz meiden linduine.

Keväz'pajon pajatab,
Eloks mecad noustatab!

* *Kipinä № 3, 2014*

Pajoine keväden polhe*

(Pajo)

Paštab laskvas päiväine,
Jokseb veslas ojaine.
Keväz' mujuid vajehtab,
Meile melen libutab!

Tip-tip! Tip-tap!
Purahišpäi tipputab!
Tip-tip! Tip-tap!
Keväz' tal'vut sabotab!

Lätäkoid em varaikoi,
Kävelmaha sobimoi.
Jaugas – rüzinsapkaižed.
Pästkam, tatoi, laivaižid!

Tip-tip! Tip-tap!
Purahišpäi tipputab!
Tip-tip! Tip-tap!
Keväz' tal'vut sabotab!

Keväz' tuli tanhale,
Ilod toi se kaikile.
Minei ližaz' pestrakoid,
Kazvati äi änikoid!

* *Kipinä № 3, 2015*

HOLETOI AIG

Al'ona Jegorova

Pajo kezan polhe*

Mecas kazvab babuk,
taivhas lendab habuk,
Pus om lindun peza,
nece kaik om keza.

Baboi eläb küläs,
tahtoin sinna lujas.
Keza-keza čoma,
räkad päiväd oma.

Kül'bemoiš mö järves
kümne kerdad päiväs.
Ujum, kuti kala...
Keza, lopte ala!

* *Kipinä № 6, 2011*

Pened kalanikad*

Ongiragad ougil kandam,
Pertin taga čunzid kaivam.

Nouzeb päiväine,
Kastkes heinäine,
Linneb čoma päiv,
Sagam kalad äi!

Meiden kaži kod'he jäb,
Longikš maiman varastab..

Nouzeb päiväine,
Kastkes heinäine,
Linneb čoma päiv,
Sagam kalad äi!

Kuni järvhesai mö päzuim,
Sidei kalanikad väzuim.

Nouzeb päiväine,
Kastkes heinäine,
Linneb čoma päiv,
Sagam kalad äi!

* *Kipinä № 9, 2011*

Ol'ga Žukova

Närituz*

La-ta-ta, la-ta-ta,
Ala mindai manita,
Lu-tu-tu, lu-tu-tu,
Ika kazvab nenal pu.

Lo-to-to, lo-to-to
Om-ik nece sinun tö,
Le-te-te, le-te-te
Ičeiž nena kaiče.

Viktor Jeršov

Kalatez**

Tacin ongen laidale,
Okha kala kokib.
Vedän maiman randale,
Vedes elon lopib.
Venub vedel pulloine
En tä kuverz' aigad.
Rippub joudai kašline,
Eile üht-ki händad.
Tün' om järvut, lainhitoi,
Randal seištas sabrad...
Nacein, kala vaihitoi
Minun päl kaik ngrab.

* *Mäthudel, 2011*

** *Meiden sana, 1998*

Čibul*

Čibun čibul
korktal bibul,
lendan hurha
lujas ül'hän,
lendan kohtha,
vaiše ohkan!
Olen taivhas,
ani lähäs.
– Tervhen, taivaz,
sinun kauhas
olen minä.
Putuin sinna
čibdes čibul,
korktal bibul.

Keza om lähen**

Päiväine muhadab,
kevüz' om irdal.
Pimed aig lüheni...
Lehtikon sirdan.

Lehtikos – mujud:
pakuine, rusked...
Kezaha ujun,
lähen se – uskon!

* Kipinä № 9, 2012

** Verez tullei, 2011

Kezapäiv küläs*

Mi om paremb keza-aigad,
Voim mö nähta lämän sän...
Otan ongiragan, aigoin,
Kalad ehtalongeks san.

Lapsed joges kül'ptäs, vätas,
Vaiše heinäntegon aig
Tuleb – nitul heinän kätas,
Haravoitas... Ratas kaik.

Jüged rad om, surttas ehtaks,
Hüvin magadase öl...
Mecas mustikaine ehti,
Ehti murikaine sol.

Tatoi korttan kegon paneb,
Mamoi babukoihe män'..
Lehmid kod'he kükseb paimen,
Kulub hänen komed än'.

Minä ištun jogivedes,
Irdal nägub vaiše pä...
Rusttan lehmän nägen edes –
Linneb homen čoma sä!

* *Verez tullei, 2011*

Nikolai Abramov

Čoma kalatuz*

Korbes kägi kukkub,
Tün' om järven laid.
Vedes pullo nukkub,
Minun tactud paid.

Lehmäd lähen oma –
Kellon kuleb korv.
Kalatada čoma!
Abuks – rindal koir.

Se aig päd jo kastta,
Ika sordab haik.
Kod'he kebnas astta
Pigai tuleb aig.

* *Verez tullei, 2012*

MECAS DA LINMAL

Ol'ga Žukova

Marjad*

Minä – manzikaine maged,
Minun bokaine om käbed.

Minä olen rusked bol,
Kazvan mecas, kazvan sol.

Minä – babarm duhukaz,
Vaiše penzaz ogakaz.

Murikaine – marjaine,
Kuldaine, üks'jaugaine.

Mustikaine mecas küpsneb,
Barboiš rippudes se mustneb.

Rusked garbol muiged om,
Voib siš tehta čoma jom.

* *Mäthudel, 2011*

Alevtina Andrejeva

Manzikaine*

Manzikaine vauktas cvetib,
Kaikiš aigemba se ehtib.
Kivid vaste sijan löuzi,
Mäthuzile korttas nouzi.

Kujoil, pöudoil, korktoil sijoil,
Kezal palab rusttil hilil,
Räken otab päipaštospäi,
Hüväd magud vedab maspäi.

Manzikašt konz keradat tö,
Maha paksus kumardatoi,
Kumardatoi tuha kerdad,
Ka i tuha marjad keradad.

* *Meiden sana, 1998*

Babarmišt*

Dukukaz i maged,
Lehed, rusked, järed
Mecas babarm küpsneb,
Babarmištos ruskneb.
Mujamaha babarmmarjoid
Letas lindud kaikiš agjoiš.
Veslas heiden änüt lendab,
Lapsid babarmoho vedab.
Änid lapsil kondi kuleb,
Möhemb babarmišttho tuleb.
Ved' om kondi magedsu!
Muga oleb heinäkus.

Mustikaine**

Mustikaine, mustikaine,
Sinä ilomarjaine!
Oled maged-magedaine,
Oled lahed-lahedaine,
Oled redumajagaine.
Hambhad lapsil siništoitad,
Modon, käded redustoitad,
Huled, kelen mustištoitad,
Üks'-se tervhut ližadoitad,
Muhadusel čomištoitad!

* *Meiden sana, 1998*

** *Verez tullei, 2011*

Rusked bolaine*

Rusttas bolaižes
hilen muju om.
Mecan tomaižes
tehtas maged jom.

Hibjan kibuišpäi
sindai vāzutab –
kaikiš vigoišpäi
tervhut pāzutab.

Sula marjaine
meiden mecoiš om,
rusttas bolaižes
tehtas maged jom.

* *Verez tullei, 2011*

*** *

Nagriž linmal kazvoi,
Kehker, kuti päivoi –
Maha peitnus, pakuine,
Nägub vihand natine.

Rusked, kuti homenczor'a,
Pol' i toine siled om.
Sidä söda, eile gor'ad,
Nece rusked tomat om.

Kartohk – joga päivän sömäs,
Senke elo meiden čoma.
Kartohk kazvab mustas mas,
Kaivam kartohkoid mö täs.

Luk om karged,
A tervhuz' sišpäi - varmed,
Lapsid karged holitab,
Tervhuden-se kovitab.

* *Runod lapsile, 2014*

KULDAINE AIG

Nikolai Abramov

Mecas*

Astun mecha sen'he,
Jogen taga mänen.
Puzuižehe pen'he
Bahaloukuid panen.
Panen toižhe puzuhu
Rusttad marjad magedad...
Necil pordol sügüzel
Mičced päiväd käbedad.

Pihl' **

Midä seižud jogen päl
Pal'hal jaugal, pal'hal päl?
Rusttad marjad kandas mest?
Kacub sinun päle mec.
Kutnä neižne, sinä bask,
Kazvad čomas mustas mas.
Rindal nägub reboin händ,
Kurged letas ülähän.
Mäneb sügüz', tuleb tal'v,
Lankteb sinun vihand pal't.
Ahav alastoman löb,
Pühud rusttad marjad söb.

* *lčemoi lugemišt, 1994*

** *Lugem i pagižem vepsäks, 1991*

Viktor Jeršov

Kurged lendaba*

Lanktas pakuižed lehted,
Sügüz' rušitab puid.
Lehted mustetas vedes,
Heišpäi kadose kuld.

Kurged ülähän letas,
Ectas erasen son,
Kuna lasktas voiž, jädas,
Ištut lebaitas ön.

Lapsed külän tel seištas,
Kaikil letud om löug.
Vaiknas taivhale kactas,
Kaimdas kurgid sur' jouk.

* *lčemoi lugemišt, 1994*

Nikolai Abramov

Päčil*

Meiden male vilu tuli.
Irdal – lumi, irdal – ahav.
Vaiše meile eile tulläšt,
Lämän varjoičemei tahon!

Päčil kažinke mö kahten
Huban mänetamei aigan.
Minä vaiše sömha lähten,
Andan kažile-ki maidod.

Rippub oružj minun varnas,
Elägaha mecas kondi.
Kaži sanub pit'kän sarnas,
Mitte armaz meiden kodi.

Minä ilosižed kirjad
Lugen... Radod, holed heittud.
Laval joksetas jo hired,
Vaiše kažil künded peittud.

Magadam mö, kuti kättes.
Kaži nägeb kevaz'uned.
Minai – terav pirdim kädes,
Čomad kirjutasoi runod!

* *Koumekümne Koume, 1994*

Ol'ga Žukova

Tal'vut*

Tal'vut, tal'vut – čoma aig,
Vauktas lumes uptab kaik.

Tal'vut, tal'vut – vilu aig,
Pane päle sobad kaik.

Tal'vut, tal'vut – vessel aig,
Mägil šurktes väkat kaik.

Tal'vut, tal'vut – praznik-aig,
Kod'he kuzen toba kaik.

Alevtina Andrejeva

Koivun tal'vholed**

Vauged lumi langen' male
Pöudon päle, mägen päle.
Tal'vut tuli pakaiženke,
Midä-k linneb koivuiženke?
Mecas koivud säraidaba,
Tal'ven vilud varaidaba.
Pakikat-vei tal'ven dölol,
"Tal'vdöl, kata lumipövul!"

* *Kipinä № 12, 2013*

** *Meiden sana, 1998*

Tal'ven runod*

Vilud päiväd oma,
mugoi voden aig.
Vaiše lujas čoma –
tal'vel ümri kaik.

Nimed pirtud lumel:
jäniš, reboi, näd...
Kuti kirjan luged,
völ-ki mecha jäd.

Kuti sarnas hüväs –
järved, kaskez, sä...
Olgha lumi – süvä,
olgha kovemb – jä!

Avoin täs kaik uksed,
läm' om jaugoiš keng.
Jokskat minun suksed
ole terveh – heng!

* *Verez tullei, 2011*

Nikolai Abramov

Tal'vel*

Vilu homenc, vilu päiv,
Vaiše minei kaiken läm' om,
Mod-ki palab, kuti lämoi...
Ozad, ihastust om äi!

Lumes meiden ma om kaik.
Minä suksil hotkas joksen
Läbi barboiš, ümbri oksid...
Lujas čoma – nece aig!

Heled, vessel tal'ven kel'!
Kuti sarnas kuzed, tomed...
Käziš – vägi, än' om komed,
Terveh südäin, sel'ged mel!

* *Verez tullei, 2011*

Uden voden praznik*

Kuzel hoštta bobad,
Laske irdal uho.
Čomad sädod, sobad,
Äi om ilod, muhuid!

Unohtadud kodi –
Školas tämbei čoma!
Reboi, jäniš, kondi –
Sebranikad oma!

Školan zalas ahtaz,
Lujas vessel, läm' om...
Kuzen ladvas – tähtaz
Palab rusttal lämoil!

Uz' voz' **

Mäni voz',
tuli uz'.
Pertiš seižub
vihand kuz'.

* *Verez tullei, 2012*

** *Lugem i pagižem vepsäks, 1991*

Литературно-художественное издание

БЕЗЗАБОТНОЕ ВРЕМЯ

Сборник материалов для внеклассного чтения на вепском языке.

Автор-составитель

Г. С. Бабурова

Компьютерная вёрстка

Р. О. Луома

В оформлении обложки использована иллюстрация Ольги Потахиной
к стихотворению Нины Зайцевой «Šibul»
(журнал «Kipinä», сентябрь, 2012 г.)

Подписано в печать 10.07.2017 Формат 70x100/16

Усл. печ. л. 5,2 Тираж 300 экз.

АУ РК «Издательство «Периодика»

185035, Республика Карелия, г. Петрозаводск, ул. Германа Титова, д. 3

e-mail: periodika@rkperiodika.ru

www.rkperiodika.ru

Отпечатано в соответствии с качеством представленного
оригинал-макета в АО «Областная типография «Печатный двор»
432049, г. Уляновск, ул. Пушкарёва, 27